

Stačí mi jenom pár let a z Lesů udělám solidní podnik

"Věřím, že budu podnik řídit několik let," plánuje Svatopluk Sýkora, nový šéf obří státní firmy Lesy ČR. Životnost jeho předchůdců se přitom počítala jen na měsíce.

Podnikem zmítají hlavně aféry kolem miliardových veřejných zakázek na lesnické práce, které vypisuje pro soukromé firmy. "Pokud budu mít čas, zvládnou pověst Lesů napravit," tvrdí Sýkora.

HN: Už šest vašich předchůdců v posledních šesti letech muselo z rozžhaveného křesla šéfa Lesů odejít. Jak právě vy hodláte tuhle sérii přerušit? Proč myslíte, že vydržíte déle a budete úspěšnější? Už jsem dříve přijal podobné úkoly. Lesy jsou teď jako otloukánek, ale není to jen jejich chyba.

HN: Jaké plusy máte oproti svým předchůdcům?

Nehodnotím své předchůdce. Mám zkušenost z velkých firem. Možná mám výhodu i v tom, že jsem univerzální manažer, ne lesník.

HN: ... že jste spjat s lesnickými lobby, které spolu bojují o miliardové zakázky u Lesů?

Neřekl bych přímo lobby. Ale mám nadhled a nejsem s tím prostředím spojen.

HN: Kolik času na stabilizaci firmy potřebujete?

Tři až pět let.

HN: Cítíte oporu v ministru zemědělství?

Určitě. Ale snažím se mít i podporu napříč politickým spektrem, která je pro tuhle práci nezbytná.

HN: Váš bezprostřední předchůdce ve funkci Jiří Novák navrhoval, aby byl šéf Lesů jmenován například na pět let prezidentem, nebo třeba volen parlamentem. Prosazujete také podobný návrh? Nadstranickost je pro tuto funkci nezbytná. Ale nezáleží to na mně, to je věc politiků.

HN: Už se o tom aspoň diskutuje?

Pokud vím, tak ne.

V zakázkách je už jasno: Musíme se řídit zákonem

HN: S jakou vizí do vedení státního podniku přicházíte? Jak odstranit neustálé spory o průhlednost tendrů na lesnické práce, které zadáváte soukromým firmám? Privatizovat podnik? Pronajímat státní lesy?

Vizi mám - ne v šuplíku, ale v počítači. Jenže to je otázka pro politiky. Jsem člověk, který dostává zadání a plní je.

HN: Několik let se podnikatelé přou o to, jestli se Lesy mají ve svých tendrech řídit zákonem o zadávání veřejných zakázek. Především soukromé firmy tvrdí, že se tenhle zákon na tak specifický obor nehodí.

I soudy už potvrzují, že se zákonem řídit máme. A budeme to důsledně dělat.

HN: Dosavadní smlouvy se soukromými firmami vyprší v roce 2010. V dalším velkém tendru půjde opět o miliardy korun. Chystáte se už na něj, a jak bude vypadat?

Počítám s vypsáním tendru na tři až pět let. Už na tom samozřejmě děláme. Bude podle zákona, ale s možností třeba přehodnocovat ceny podle vývoje trhu.

HN: Zadal jste si audit, který má zjistit, kde a jak mají Lesy uložena svá aktiva. Má jít o zhruba pět miliard korun, z toho až třetina je podle Nováka v akciích. Víte už, kde všude máte peníze uloženy? A jak je případně krize znehodnotila?

Jsou vybráni správci peněz, kteří nám vykazují výsledky.

HN: Proč byl audit nutný? Novák říká, že na podzim nechal udělat analýzu uložených miliard a vše bylo v pořádku.

Nevím o takové analýze. Já si nechávám dělat různé své audity a analýzy, když firmu přebírám.

HN: Hrozí tedy financím Lesů nebezpečí?

To musí audit zjistit. Ale nečekám špatné zprávy.

HN: Ani když je třetina peněz v akciích, které jsou teď na dně?

My přímo v akciích peníze nemáme. Pokud jsou akcie součástí nějakých fondů, je vždy otázka, zda je to dobře nebo špatně.

HN: Aktiva Lesů spravují podle dostupných informací například společnosti J&T Banka nebo

Key Investments. Proc to nepotvrďte? Proc nema veřejnost pravo vedet, kde a jak ma jedna z největších státních firem uloženy miliardy korun?

Jakmile budu mít výsledky auditu, seznámím s nimi ministra. A určitě budeme diskutovat o tom, jakým způsobem to zveřejníme.

HN: Výsledky auditu nebudou tajné, jak jste dosud upozorňovali?

Nemyslím si, že by to měl být veřejný dokument. Ale na druhou stranu nemám problém hlavní výsledky auditu zveřejnit.

HN: Kdy?

Doufám v březnu, v dubnu.

CE WOOD nám nesplácí desítky milionů

HN: Jaký je poslední vývoj sporu Lesů se zatím ještě největší lesnicko-dřevařskou společností CE Wood? V lednu jste podali na firmu kvůli dluhům dokonce návrh na insolvenční řízení.

Zhruba před rokem nám CE Wood přestal platit. Šlo tehdy o zhruba sto milionů korun. Sjednali jsme přitom s CE Woodem splátkový kalendář. My se musíme chovat jako řádní hospodáři, a navrhnout insolvenční řízení. Pokud vím, soud by o tom měl rozhodovat 17. března.

HN: CE Wood ale zase tvrdí, že ho Lesy poškodily špatným zadáváním zakázek o skoro pět miliard korun. Jednáte o nějaké dohodě?

Jednání jsou teprve v samém počátku.

HN: Berete vážně fakturu na téměř pět miliard korun, kterou CE Wood státnímu podniku poslal už loni?

Bereme vážně každou fakturu. Ale tuhle jsme nikdy neuznali. Faktura se odvolává na jakýsi znalecký posudek, že CE Wood byl poškozen o 4,8 miliardy korun. Posudek jsme nikdy neviděli. Jsem dokonce na vážkách, jestli vůbec existuje.

HN: Šéf CE Woodu Ivan Doubrava však zdůrazňuje, že jste si na jeho firmu zasedli, protože se nebála poukazovat na neprůhledná výběrová řízení Lesů. Máte přece i další dlužníky - navrhli jste insolvenční řízení také na někoho jiného?

Nenavrhli. CE Wood je výrazně největším dlužníkem. Splátkové kalendáře s jinými firmami máme v jednotkách milionů korun, CE Woodu jsme ho navrhli v řádu desítek milionů.

Prodej bytů a hájenek teď rozjedeme ve velkém.

HN: Budou Lesy pod vaším vedením pokračovat v prodeji tak zvaného zbytného majetku - hájenek, bytů a dalších nemovitostí? Když byli vaši předchůdci upozorněni novináři na to, že při prodeji dochází k excesům - například podezřele levným prodejem -, řekli, že akci stopnou a prověří. Pak se ukázalo, že prodej za stovky milionů korun ročně pokračoval.

Já prodej rozhodně stopnout nechci, právě naopak. Máme zhruba pět tisíc nemovitostí, zatěžuje nás starost o ně. Už loni na podzim proto Lesy zahájily naprosto razantní prodej nepotřebných nemovitostí.

HN: Hodnota takového majetku se už před několika lety odhadovala na 800 milionů korun.

Nebyla přehnaná?

Určitě ne. Myslím si, že je ještě větší.

HN: Kolik získaly Lesy tímto prodejem loni?

Bylo to 190 milionů korun. Ale to jsme prodej ve velkém teprve rozbíhali.

HN: Jak můžete zabránit opakování případů z minula, kdy třeba lesní správce prodal svým známým hájenku hluboko pod cenou? Stále o prodeji rozhodují místní zaměstnanci, ne ústředí Lesů?

Máme sofistikovaný systém vnitřních předpisů, který přesně říká, kdo a co a do jaké hodnoty může prodat.

HN: Lesní správce na nejnižším stupni prý může prodávat budovy i v hodnotě několika milionů? Zhruba tak. Vždy jsou na každý případ tři znalecké posudky. Nemohu vyloučit jednotlivé selhání, ale systém jako celek je dobře nastaven a kontrolován.

Já si opravdu velmi dobře hlídám, co podepisuji.

HN: Budete si zpětně prověřovat případy manažerů Lesů, kteří jsou podezřelí z uzavírání některých nestandardních smluv? Bývalého šéfa IT Lesů Martina Jiráňka vyšetřuje i policie pro

udajne nevyhovuju nikomu z nich.

Co já mohu prověřit víc, než orgány, které se tím zabývají?

HN: Ale podnět k vyšetřování Jiránek dalo také samo bývalé vedení Lesů. Jste si jist, že nedocházelo k podobným problémům?

Já teď nastavuji celý systém tak, aby se něco podobného nestalo. Člověk, o němž mluvíte, měl generální plnou moc a zneužil ji. Ten, kdo plnou moc vystaví, si pak musí další průběh ohlídat.

HN: Jiránek měl plnou moc od tehdejšího ředitele lesů Jiřího Holického. Vy si pečlivěji hlídáte, komu a jak svěřujete pravomoci?

Jistě. Dal bych takovou plnou moc jen na jednotlivé případy a zkontroloval, jak byly provedeny.

HN: Jak Lesy mohou vyvrátit opakovaná podezření, že jsou stále "penězovodem" do pokladen lobbistů, spojených s politickými stranami?

Já si vůbec neumím představit, jak by ten "penězovod" mohl fungovat.

HN: Dáte třeba nějakou marketingovou zakázku firmě za deset milionů. Ta na její splnění vynaloží jen dva miliony, zbytek využije jinak. O tomhle si "na potkání" povídají nejen lidé lobbující kolem Lesů, ale i HN už přinesly pro takové případy silné indicie.

Tohle byste mohl říci o jakémkoliv byznysu.

HN: Jenže se to neříká o jakémkoliv byznysu, ale právě o Lesích.

Já nemohu pracovat s nějakými spekulacemi.

HN: Naposledy jsme upozornili například na akci s vydáním Zvěřinové kuchařky. Zakázku za čtyři miliony získala agentura Ora Print, jež má blízko k vlivnému lobbistovi Romanu Janouškovi. Tuto věc jsme prověřoval, je v pořádku. A je pravda, že máme nadbytek zvěřiny a lidé by měli vědět, jak ji víc využívat. Ale hlavní je, že kdykoliv můžeme dokázat: soutěž na tuhle zakázku byla naprosto průzračná.

HN: Jaké marketingové a reklamní smlouvy a s kým mají Lesy uzavřeny? A kolik peněz na to vydáte?

Teď doděláváme marketingový plán. Jakmile nám ho posvětila dozorčí rada, uděláme k tomu tiskovku.

HN: To by bylo poprvé v historii Lesů. Kdy s tím vyjdete na veřejnost?

Dělám to právě proto, aby se předešlo všem spekulacím. Se zveřejněním počítáme na začátek března.

HN: Bude to plán jen na rok? Kolik peněz do marketingu investujete?

Bude to jen na letošek. Řádově půjde o desítky milionů korun - myslím, že sto to nebude.

HN: Hodláte i nadále sponzorovat třeba golfové turnaje nebo české filmy?

Myslím, že na podporu českého filmu jsou tu i jiné firmy než my. Chceme podporovat i s ohledem na krizi především věci, které souvisejí s byznysem v oboru - například propagovat dřevostavby. Podnik musí zeštíhlet, odejde několik set lidí

HN: Musí Lesy dál spolupracovat s Hradeckou lesní a dřevařskou společností? Přes ni prodáváte podstatnou část dřeva, firma tak zásadně ovlivňuje trh v celé zemi. Ministr zemědělství Petr Gandalovič jednou prohlásil, že stát kvůli Hradecké přichází o desítky milionů. Pak zas prohlásil, že spolupráce je nezbytná.

Beru to ryze pragmaticky, ať si o tom myslím, co chci. Smlouvy s Hradeckou musí Lesy dodržet do konce roku 2010. Zkoušíme vyjednávat, aby to nebylo tak dlouho. Ale můj ještě důležitější úkol je dohodnout, abychom Hradeckou ovládli.

HN: Stát má v této společnosti padesát procent. Kolik chcete?

A ještě je tam jakási "prioritní akcie", která rozhoduje v náš neprospěch. Chceme od majitele Františka Dejnožky vykoupit celý jeho podíl.

HN: Kolik by to stálo?

Desítky milionů korun

HN: Jenže takové plány už tu také byly. Co když se to nepovede?

Tak možná naopak náš podíl prodáme.

HN: Jak silně už Lesy cítí ekonomickou recesi? Budete zeštíhlovat, propouštět?

To ani nesouvisí s ekonomickou krizí, podnik musí zeštíhlet tak jako tak.

HN: Kolik propustíte lidí?

HN: Kdo má propadnout?

Půjde o stovky lidí. Ale v delším čase, během roku dvou.

HN: Řada soukromých firem podepsala s Lesy smlouvy, které teď prý kvůli nízkým cenám dřeva nemohou splnit. Vy ale musíte na dodržení smluv trvat. Přežijí tuto dobu soukromníci?

Radíme se s ministerstvem, jak jim pomoci. Smlouvy nemůžeme měnit. Ale můžeme například vymáhání sankcí za jejich nedodržení rozložit do několika let.

HN: Ceny dřeva jsou na dně už řadu měsíců. Odstartovala to hypoteční krize ve Spojených státech amerických, kde se přestalo stavět a dovozy dřeva z Evropy skončily. Vidíte už světlo na konci tunelu?

Rád bych to světlo viděl. Ale poctivě je opravdu říci, že v současnosti nevíme, kdy oživení nastane.

Svatopluk Sýkora (53)

Absolvent Českého vysokého učení technického. V posledních deseti letech působil ve vedoucích pozicích v řadě velkých firem. V oboru realit řídil například společnost Sinreal, nebo developerské projekty v podniku ČS reality. Byl jednatelem a společníkem firmy Reviton, jež se zabývala revitalizací jiných podniků. Téměř dva roky (1999 až 2000) působil ve firmě Benzina, měl na starost její vyvedení z červených čísel. Krizové řízení si vzápětí vyzkoušel také ve společnosti Aliachem. Krátce vedl také firmu AGF Trading.

Do státních Lesů nastoupil v srpnu 2007 jako šéf správního úseku. Generálním ředitelem je od 1. ledna 2008. Sýkora je ženatý, má dvě děti. Holduje autům a motorkám, golfu a lyžování.

AUTOR: Martin Mařík, Hospodářské Noviny